

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Прочитайте словосполучки. Постарайтеся зрозуміти сенс кожної словосполучки. У разі потреби зверніться до словника.

Опис особливостей породження, функціонування і розвиток мови, процес мови, традиційний об'єкт, свої традиції, матеріальні форми, мовні форми, наука семіологія, антропоцентрична лінгвістика, неолінгвістика, мовна діяльність, комунікативна компетенція людини, індивідуально-психологічний аспект, мовна поведінка людей, доросла особа.

Завдання 2. Трансформуйте словосполучки, використовуючи замість дієслів іменники з тим же коренем. Запишіть їх. Зразок: визначити поняття – визначення поняття;

вивчати мову, порівняти мову, обмежувати всю лінгвістику, вивчати життя знаків, здійснювати мовні дії, розглянути предмет вивчення, концентрувати увагу, формувати мову, визначити круг проблем.

Завдання 3. Розділіть пропозиції на синтагми. Прочитайте пропозиції.

1. Наука, яка займається вивченням і описом особливостей породження, розуміння, функціонування і розвитку мови, називається психолінгвістикою.

2. Психолінгвістиці скоро буде 50 років, народившись, вона швидко розвивається.

3. Саме мовна особа (тобто людина в її здатності здійснювати мовні дії) – стала об'єктом багаточисельних сфер науки про мову.

4. Предмет психолінгвістики – комунікативна компетенція людини, що розглядається в індивідуально-психологічному аспекті.

5. Батьком радянської школи психолінгвістики став Олексій Олексійович Леонт'єв.

6. Психолінгвістів цікавлять явища, що відбуваються в «живому» повсякденному спілкуванні людей.

Завдання 4. Продовжить речення. Запишіть їх.

1. Психолінгвістикою називається наука . . . .

2. Психолінгвістика є часть . . . .

3. Лінгвістика – тільки частина цієї загальної науки . . . .

4. Об'єктом психолінгвістики стала . . . .

5. Предмет психолінгвістики . . . .

6. А.А. Леонт'єв є . . . .

7. Ціль загальної психолінгвістики . . . .

Завдання 6. Замініте виділені слова синонімічними.

*1. Наука, яка займається **вивченням** і описом особливостей породження, розуміння, функціонування і розвитку мови, називається психолінгвістикою.*

2. Треба відзначити, що цей **традиційний об'єкт** традиційної лінгвістики далеко не повною мірою **описаний**.
3. Психолінгвістиці скоро буде 50 років, **народившись**, вона швидко розвивається.
4. Пророкування Соссюра збулося: у сучасному мовознавстві з'**явився** новий напрям, який отримав назву антропоцентричного, що **інтенсивно** розвивається.
5. У нашій країні і за кордоном вона **виникла** приблизно в один і той же час: в кінці 50-х –напочатку 60-х років 20-го століття.
6. Створений їм науковий напрям **базувався головним чином** на досягненнях вітчизняної психології, і перш за все, на концептуальних положеннях, розроблених Л.С.Виготським і його учнями і соратниками (А.Р. Лурія, А.Н. Леонтьєвим і ін.).
7. У основу психолінгвістики тоді була покладена теорія діяльності, тому вітчизняний варіант психолінгвістики на ранніх стадіях її **формування** стали називати теорією мовної діяльності.
8. Ця теорія **склала фундамент** того, що зараз називають «школою Виготського», або «Московською школою » у психолінгвістиці.
9. На перших порах – в 60-і 70-і роки – вона практично повністю **визначала круг проблем** і теоретичних досягнень у вивченні індивідуально - психічних особливостей мовної особи.
10. Поряд зі школою Виготського у вітчизняній психолінгвістиці **виникли і** інші школи.
11. Загальна психолінгвістика **включає найбільш сталий** комплекс **глобальних** проблем і концепцій, що їх вирішують, які **слід вважати** методологічною базою всіх психолінгвістичних досліджень.
12. До приватних психолінгвістик відносяться ті області, які в тій чи іншій мірі **тяжіють** до прикладних сфер знання.

Завдання 7. Погодьтеся з наступними висловами або спростуйте їх. Поясніть вашу точку зору.

1. Саме мовна особа (тобто людина в її здатності здійснювати мовні дії) – стала об'єктом багаточисельних сфер науки про мову.
2. Предмет психолінгвістики – комунікативна компетенція людини, що розглядається в індивідуально-психологічному аспекті.
3. Існування різних «шкіл» у вітчизняній психолінгвістиці не заважало, а сприяло і розширенню проблематики цієї науки, і поглибленню отримуваних в ході досліджень результатів.
4. Мета загальної психолінгвістики – створення єдиною, за потребою уможливної, моделі, об'єднуючій в собі фундаментальні наукові уявлення про комунікативну компетенцію здорової, дорослої особи.
5. Тому одним з джерел здобуття матеріалу для дослідження стає спостереження за реальною комунікацією.
6. Саме експеримент є «душею» психолінгвістичного дослідження.

Завдання 8. Замініть дієприкметниковий зворот підрядним визначальним реченням із словом «який». Дієслово поставте в потрібній формі.

- 1. До найбільш авторитетних дослідницьких угруповань можна віднести коло учених, що розвивали ідеї талановитого психолога і психолінгвіста Миколи Івановича Жинкіна.*
- 2. Загальна психолінгвістика включає найбільш сталий комплекс глобальних проблем і концепцій, які вважають методологічною базою всіх психолінгвістичних досліджень.*
- 3. Мета загальної психолінгвістики – створення єдиної, за потребою уможливної, моделі, об'єднуючій в собі фундаментальні наукові уявлення про комунікативну компетенцію здорової, дорослої особи.*
- 4. До приватних психолінгвістик відносяться ті області, що тяжіють в тій чи іншій мірі до прикладних сфер знання.*
- 5. Психолінгвістів цікавлять явища, що відбуваються в «живому» повсякденному спілкуванні людей.*